

Härjedalen 2019-12-01

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Behov av förtydligade uppdrag rörande renbetesförhandlingar i Härjedalen

Jordbruksverket har i uppdrag att utreda förutsättningarna för samt verka för att förhandlingar genomförs mellan å ena sidan Handölsdalens, Idre, Mittådalens, Ruvhten Sijte och Tåssåsens samebyar och å andra sidan berörda markägare i Härjedalen avseende upplåtelse av rätt till bete av ren.

I slutrapport till regeringskansliet har Jordbruksverket den 19 november 2019 redogjort för arbetet och hittills uppnådda resultat (Dnr 14147/2008).

Vår tolkning av rapporten är att Jordbruksverkets beslut att slutredovisa förhandlingsuppdraget till Näringsdepartementet i praktiken innebär att Jordbruksverket anser uppdraget avslutat. Som ingående parter delar vi inte den slutsatsen. Tvärtom ser vi med stor oro på vad som kan hända om centrala myndigheter i detta skede försöker dra sig ur förhandlingsarbetet.

De större förhandlingsomgångarna är avslutade och arbetet med att utforma en långsiktig förvaltning av avtalen är inlett, men detta arbete är på intet sätt avslutat. Ett antal viktiga frågor som vi för närvarande diskuterar återstår att lösa.

För att slutföra arbetet krävs kontinuitet och opartiskhet i form av fortsatt medverkan från de personer som ingår i förhandlingsgruppen. Svante Nilsson, Jordbruksverket (ordförande), Kristina Jonsson Länsstyrelsen, Jörgen Sundin, Skogsstyrelsen.

Dessa personer besitter tillsammans betydande erfarenhet och kunskaper om rennäring, skogsbruk och fastighetsjuridik och har lett förhandlingarna på ett sätt som skapat stort förtroende hos både renägare och markägare. Att ändra sammansättningen i denna grupp är

inte acceptabelt för oss parter i förhandlingarna. Särskilt när det så viktiga arbetet med att slutföra förhandlingsarbetet och skapa långsiktig hållbar förvaltning ska genomföras.

Om förhandlingarna kring en helhetslösning för renbetet i Härjedalen inte kan avslutas på det sätt förhandlingsgruppen nu arbetar för, och om en långsiktig förvaltning därefter inte kommer på plats, är risken överhängande att det arbete som under många år nedlagts och det positiva resultat som uppnåtts äventyras. Med all säkerhet kommer det dessutom att uppkomma mycket större konfliktrelaterade kostnader för staten än de belopp som Jordbruksverket idag tänker sig spara in genom att dra sig ur uppdraget i förtid.

Mot bakgrunden av ovanstående behöver regeringen i 2020 års regleringsbrev för Länsstyrelsen i Jämtlands län förtydliga och förstärka Länsstyrelsens ansvar att medverka i att åstadkomma en långsiktigt hållbar rennäring i länet i allmänhet och i Härjedalen i synnerhet.

Även Skogsstyrelsens regeringsbrev behöver förtydligas och förstärkas för att säkra slutförandet och en långsiktig förvaltning och administration av avtalsmodellen. Skogsstyrelsen bör ges i uppdrag att inom ramen för sin ordinarie budget och verksamhet medverka i förhandlingsarbetet samt långsiktigt omhänderta administrationen av avtalen.

Vi i samverkansgruppen ser ett starkt behov av att förhandlingsgruppen förblir intakt och med ett tydligt uppdrag att föra förhandlingarna i mål. När Jordbruksverket nu förefaller vilja avsluta sin medverkan behöver Näringsdepartementet ta ansvar för att Svante Nilsson fortsatt kan delta i arbetet som ordförande i förhandlingsgruppen.

Samverkansgruppen för renbetesavtal i Härjedalen

Ernst Halvarsson enl uppdrag.

Lennart Olsson, Sven Gösta Lundkvist, Sven Emil Backman, markägarrepresentanter

Niklas Gröndal Mittådalens sameby

Niklas Johansson Tåssåsens sameby

Arne Omma Handödalens sameby

Godkänt enligt mail av samtliga.

Kopia:

Jordbruksverket

Skogsstyrelsen

Länsstyrelsen i Jämtlands län